

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alattTelefon szám 124.
Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Polgártársak!

Az országban ma törvénytelenül dúl. Fékevesztetten tombol a személyi erőszak egy beszámíthatatlan ember őrlője miatt, ki rendőrökkel és katonákkal dolgozik. Megtaposták, összerombolták a közszabadságokat. A sajtót megrendszabályozzák. A törvényhozás palástos papjait, a népjogok igaz képviselőit rendőrök hurcolják ki a képviselőházból. **Törvényeket hoznak a legtörvénytelenebb uton,** zsványok módjára kirugdosott képviselők távollétében. Az ország lenyűgözött népe roskadozik a terhek alatt és nincsen joga. A népjogokért küzdő képviselőket bántják. A népet bántják. A fővárosban lövöldöztek. Vért ontottak csak azért, hogy a nép igazához, jussához ne jusson. Ezt nem engedhetjük. A harcoló képviselők legelése, vezére, a mi városunk képviselője, akit szintén rendőri fogdmegek hurcoltak ki a törvényhozás immáron lealjasított házából — jön el hozzánk s beszélni akar hozzátok.

Hallgassuk meg. A népnek ismerni, szeretni, támogatni kell az ő barátait, az ő igaz jóltevőit. Nem ünneplünk. Erre nincs ok. Csak tiltakozó szavunk felemelésére.

A mi képviselőnk,

Justh Gyula

és bántalmazott társai jönnek el közzénk.

Vasárnap, június 16-án délelőtt tíz és fél óraker a városháza előtt

tartja meg képviselőnk a

beszámolóját népgyűlés

keretében.

Tisztelettel:

Az intéző bizottság.

Háborgó ország.

Népgyűlések mindenfelé.

Hiábavaló mungőerőködés.

Mint az áradat, úgy nő, dagad, hőmpölyög az egész magyar nemzetnek az elkövetett nemzetellenes merényletek felett való jogos háborgása. Ez az áradat bizonyos, hogy maga alá fogja mihamar temetni az egész Tisza-hordát vezetőit, miniszterelnököstől, kormányostól és egész rendszerestől.

Nagyszerű ennek a népnek, a becsületes magyar népnek ez az öntudatra és önértékre való ébredése. Most látja már csak igazán, hogy tulajdonképpen hányadán is van egész helyzetével. Most látja csak, hogy meényre nem lehetett eddig jogos szava ebben a hazában. Minden, de minden úgy volt mindig eddig, amint a mindenkori kormányhatalom akarta. S ez a hatalom eddig még mindig *népellenes* volt. Semmit se tett, mert nem is akart tenni olyat, ami a népre jót hozhatott volna, hanem minden gondja, törekvése csak az volt, hogy a mánások s ezek csatlósai érdekét örökítse a nép ellen, a nép terhére.

Most már belátja ez a nép s éppen ezért nem volt még ebben az országban olyan hatalmas, nagyarányú szervezkedés, mint amilyen most a nép egyöntetű állásfoglalása.

A nép erélyes állásfoglalásával szemben hiába való mindenféle hatalmi erőlködés. *A kormány hatalom kevés a nép ellen, mert a nép hatalma mindennél erősebb.*

Az ország minden részén népgyűlés népgyűlést ér: valamennyit a nép rendezti és valamennyit a kormány ellen, Tiszáék ellen, az alkotmánytiprók gaz hordája ellen.

Csak egyetlenegy népgyűlést se tudnak felmutatni, melyet ő mellett rendezne a nép. E helyett a hatalom guzsába kötött hivatalnokokat igyekszik erőszakolni s mindenféle érdek konckokkal magához láncolt élősdiét veszi rá arra a kormány, hogy nekik hozsánnát zengjen, üdvözlötlet küldjön elkövetett gazságaikért. De még ez sem úgy sikerül, amint a kormány akarja.

Ujabbán is csak ezredrészt közzölhetjük a kormány elleni állásfoglalásoknak és a kormány erőszakoskodása kudarcainak — a következőkben:

Bizalom szállítás rendőri fedezettel.

Nagyvárad városa Tisza Pistának mindenkori főfészeke s erőssége volt. Hogy itt is hogy áll a szénája Pista grófnak és kormányának, igazolja a közlemény melyet a „Nagyvárad Friss Újság” közöl:

A nagyvárad mungók tegnap délután felvonultak vagy tizen a városi közgyűlést megelőző értekezletre és ezt az alkalmat nagyszabású rendőri fedezettel erősítették meg. A csarnok épülete előtt lovasrendőrök cirkáltak, kénlelték a vidéket. A folyosón s az épület egyéb részében detektívek őrizték a bátor mungókat, az udvaron pedig egész rendőrszakasz volt elbujtatva a mungók védelmére. *Háromszor annyi volt a rendőr, mint a hányan összejöttek tanácskozni.* Nagy esőt történt bent az értekezleten. Hoványi Géza, a város képviselője Tiszából citálva, dicsőítette Tisza Istvánt, a magyar parlamentarizmus hőhőjét és indítványozta, hogy rendelkezésre szállítsanak bizalmat. A beszéd annyira meghatotta a rendőrileg felügyelt tagokat, — hogy elfogadták az indítványt — táviratot küldtek Tisza Istvánnak és az országos pártiak üdvözlővén az erőszakért. Ezek után a szegény, felzaklattott rendőrök hazavonultak, szőgyenkezve, hogy tíz ember védelmére harminczan kell, hogy örködjenek, pedig nincs is miért. Így fest Tisza a saját patriájában.

A bátor Tisza.

Tudvalevő, hogy most Tiszáék, hogy Bécsben jártak. Budapesten rendőrök sorfala között hajtatott ki Tisza a vasutállomáshoz. Az állomáson pedig esendőrökön zárta el Tiszától az egész közönséget. Sőt a vonaton is rendőrdetektívek vették körül, azután a Bécsig való uton minden állomásra megerősített esendőri kénzenlét vigyázott Tiszára s Bécsben is csak rendőrök és esendőrök varták becses személyét.

Szerdán este érkezett haza Bécsből Tisza Pista ur. Szerdán éjjel fél tizenegy után aztán minden budapesti rendőrkapitányság ezt a telefonértesítést kapta:

— *Tisza itthon, semmi baj, hazamehet mindenki.*

Addig ugyanis, míg a magyar alkotmány megmentője lakásába nem zárkózott, Budapest egész rendőrsége készenlétben állott.

Ilyen bátor ember Tisza István!

Betiltják a népgyűléseket.

A nép felvilágosításának mindenképpen útját akarják állani. A hol csak merik, rendre betiltják a népgyűlések tartását. A milyen betyár-

ság a gyülekezési szabadságnak ez az elrablása, épp olyan gonosz és nevetséges a betiltásoknak az indokolása. Jellemzik azt az erkölestelenséget, mely a kormány minden dolgában van. Egy párat itt közlünk, hogy lássa mindenki:

Erdekes a székesfehérvári népgyűlés betiltásának indokolása. Azt is lehetne ennek címül írni, hogy

A kanyaró és diftéria Tisza István mellett.

Székesfehérváron e hónap tizenhatodikán délután politikai népgyűlést akart tartani a polgárság. A főkapitány az engedélyt azzal az indoklással tagadta meg, hogy „a város területén dúló járványos és ragályos betegségek, főleg a diftéria, kanyaró és vörheny, a hatóság minden fáradozása ellenére rendkívül terjednek.”

Kanyaró, vörheny, diftéria miatt máshol az ovodákat és az elemi iskolákat szolták becsukni. Megható az a gyöngédség, melylyel a székesfehérvári főkapitány ezektől a gyermekbetegségektől most már a felnőttek egészségét is félti.

Ersekújvárott a kért népgyűlést betiltását így indokolja az ottani rendőrzseni:

Bejelentését, hogy folyó hó 16-án Ersekújvárott a Kossuth Lajos téren nyilvános népgyűlést tartanak a népi politikai és gazdasági helyzetéről tudomásul nem veszem s a népgyűlés megtartását meg nem engedem — mert: *A gyűlés tartása az amugy is súlyos jelenlegi politikai viszonyokra való tekintettel nem időszerű.*

De ugylátszik, az mindig időszerű, hogy hülyék és gazemberek nyomorítsák ezt az országot.

Betiltották az egyetemi ifjak budapesti gyűlését is.

Népgyűlések mindenfelé.

Ujabbán a már közlötteken kívül a következő helyeken tartanak kormányellenes népgyűléseket: Sátoralja-Ujhelyen 23-ikán, Kispest-Szentlőrinczen 26-án, Tatán 23-án, Nagykanizsán 16-án, Kaposvárott, Kassán és Esztergomban 23-ikán.

Ügyvédi kamarák a kormány ellen.

Az ügyvédi kamarák közül pedig — a már szintén közlötteken kívül — állást készül foglalni a kormány és Tisza törvénytelenégei ellen a *Temesvári, Kassai és Debreceni ügyvédi kamara.*

A Borsodi határozat.

Borsodvármegye határozata, melyről már ma megemlékeztünk, szóról-szóra így hangzik:

„Borsod vármegye törvényhatósági bizottsága aggodalommal látja a parlamentben lefolyt törvénytelenégeket és erőszakosságokat, a kormány és Tisza István gróf eljárását megbélyegzi, s bizalmatlanságot szavaz a kormánynak.” — Ezt az ablakába teheti a kormány és Tisza Pista.

A küzdő ellenzék üdvözlése.

A küzdő ellenzék vezetőihez, különösen *Justh Gyulához* még most is halom számra érkeznek az ország minden részéből, sőt a külföld magyarjaitól is az üdvözlötlet. Ha

mindezt leközlőnk, egész lapunk napról-napra csakis ezzel lenne megtelve.

A legujabb üdvözlések melyeket Justh kapott a következők melyeket helyszükre miatt csakis szöveg nélkül tudunk közölni.

Köln: A kölni főiskola magyarjai. Berlinből jött rövid de sokat mondó távirat ez:

A politikai gazemberek és az állampénztár vitéz lovagjainak kiirtásához sok szerencsét kívánnak: a berlini magyarok.

London: Az Angliában élők magyar honpolgárok. Továbbá üdvözléseket küldtek ma Justh: A kőbányai függetlenségi és 48-as párt. A budapesti IX. kerület polgársága. A budapest-terézvárosi polgári kör. Az eperjesi függetlenségi és 48-as párt a tordai függetlenségi párt. Fiume: Az autonóm-párt igazgatója. Székelykeresztúri függetlenségi párt. Erzsébetfalvai 48-as polgárok. Hajdúhadházi olvasókör.

Martonvásár a rackeresztúri polgári olvasókör; Kisereti olvasókör; Nagybecskereki szociáldemokrata párt; Gávai iparos olvasókör; Puf független polgársága; Papai népgyűlés; Nemesócsa függetlenségi kör; Zenta népgyűlés; Nagybecskerek népgyűlés; Eszterházi választókerület függetlenségi polgársága; Szeged 48-as függetlenségi Kossuth-párt; Nagyszombatból a 48-as függetlenségi párt elnöksége; Kézdivásárhelyről a népgyűlés; Temesvárról a függetlenségi párt; Ipolyvárról Schreiber Aladár eperjes; Endrőgről a polgárság értekezlete; a felsőszentbenedeki, a neregyszőlősi, a tetéleni a vadászai, a könyi választójogi népszövetség; Lak, Turiszakállás és Szilas községek polgársága; a kötegyáni függetlenségi népkör és a kötegyáni munkásnépkör; a pacsai függetlenségi polgárság; az egri függetlenségi érzelmi jogakadémiai polgárság.

Az egyes ellenzéki képviselők is tömegesen kapják a táviratokat. Így Ráth Endre és Polónyi Dezső Kézdivásárhelyről, Egy Béla Kiskunhalasról, Csuha István Ungvárról kaptak ma üdvözlő táviratokat.

Érdekes a csanádpalotaiak volt káplánjának a lelkes üdvözlése — Justhhoz:

Kolozsvár. A szemétre való hazafiatalan dérecekkel folytatott hősiességüdmért több modernista paptársam nevében üdvözlöm. Ebert András, okleveles katolikus hittanár.

Jön Justh!

Boruljunk le előtte.

Most kezdődik a nép harca. A nép igaz vezére Justh Gyula. Ő a mi képviselőnk. Ő a mi dicsőségünk. A történelem ítélőszéke fog Justhnak igazat adni. Az ő dicsősége, az ő történelmi nagysága, a mi dicsőségünk, ami nagyságunk. A harc tüzeben kell, hogy ránk számíthasson. Az ő népére. Az elvéhez, hitéhez tántoríthatlan makói népre. Fogadjuk úgy, mint még soha! Közzénk jön beszámolni a gázságokról, azokról az aljasságokról, amelyekkel gaz magyar akarja letörni, guzsba fenni a magyar népet. Beszámol azokról a hallatlan erőszakosságokról, törvénytelenégekről, banditásokokról, amilyenekről eleddig nem tudunk. Erőt kell adnunk a küzdelméhez, bizalmunkat, tántoríthatlan ragaszkodásunkat, tiszteletünket, szeretetünket kell kifejeznünk. Fogadjuk úgy, mint még soha!

Justh Gyula, városunk képviselője vasárnap, június 16-án reggel fél kilenckor érkezik Arad felől Apponyi Albert gróf kíséretében.

Fogadtatására a nép és hűséges választói fél nyolckor gyülekeznek a városháza előtt. A körök és a szociáldemokrata párt zászlókkal jelennek meg. A menet élén zenekar halad s úgy megyünk elébe a vonatra.

A vasutnál Szilvássy Alajos kir. tanácsos, nyugalmazott pénzügyigazgató üdvözl.

Az uton, amerre jön a menet, virág eső fogadja vezérünket, Justh Gyulát. Vigyük ki elébe összes virágainkat!

A népgyűlést feltizenegykor Szűcs József polgártársunk nyitja meg és megkéri Justh Gyulát beszámolójának megtartására.

Justh beszámolója után Apponyi Albert gróf, a Justh kíséretében képviselők, a szociáldemokrata-párt és a választó jogi liga központi kiküldöttjei beszélnek s végül Espersit János dr. adja elő a népgyűlésnek a határozati javaslatot.

Ez a program. Aki igaz magyar, aki a népjogok, a demokratikus Magyarország barátja, ott lesz. Legyünk ott mindnyájan!!

Csonka parlament.

A képviselőházból kizárt kerületek.

Megemlékeztünk mai lapunkban már arról, hogy a magyar történelem már ismer egy ilyen csonka parlamentet, mint amilyenhez most Tiszák jóvoltából jutott a nemzet. 1849-ben működött ez a csonka parlament, mely azért volt csonka, mert a képviselők nem tudtak megjelenni benne az akkori háborús helyzet miatt.

A mai csonka parlament azonban kedvesebb, mint amaz volt. Mert amaz letaszította trónjáról a császárt, ez meg most mindent megad a császárnak.

A „nemzeti munka“ cégére alatt működőharamia társaság, mely kedden újra működni fog, 60 kerületet zárt ki a törvényhozásból, mert így akarja a király.

A kizárt kerületek közül 25 a Justh-párté, 19 a Kossuth-párté, 10 a pártokivüli 48-asoké. 4 a néppárté, 2 a kisgazdapárté. A kizárt képviselőknek névsora kerületeik föltüntetésével a következő:

Alsódabas (Zlinszky István); Battonya (Vertán Etele), Báránd (Nadányi Gyula) Békés (Ivánka Imre) Csákvár (Horváth Gyula), Csikszere (Kállay Ubul) Csongrád (Faragó Antal);

Debrecen II. kerület (Bakonyi Samu);

Félegyháza (Holló Lajos);

Galántha (gróf Esterházy Mihály), Gödöllő (Héderváry Lehel), Gyergyószentmiklós (Sümei Vilmos), Gyoma (Kovács Gyula);

Hajduböszörmény (Benedek János), Hajdunánás (Rákosi Viktor), Hajduszoboszló (Justh János), Hódmezővásárhely (Kun Béla);

Karczag (Ábrahám Dezső), Kápolna (gróf Károlyi Mihály), Kézdivásárhely város (Ráth Endre), Kézdivásárhely vidéke (Polónyi Dezső), Kiscell (Ostffy Lajos), Kőbölkut (Kobek Kornél), Körmen (Beck Lajos);

Léva (Polónyi Géza), Lövő (Haller István);

Makó (Justh Gyula), Marczali (Zboray Miklós), Mád (Bernáth Béla), Miskolc II. ker. (Bizony Akos);

Nagyatád (Szabó István), Nagyfüged (Maczky Emil), Nagyigmánd (Thaly Ferenc), Nagykanizsa (Bosnyák Géza), Nagykálló (Mezőssy Béla), Nagykároly (gróf Károlyi József), Nádudvar (Veszprémy István), Nyárádszereda (Gál Sándor), Nyirbogdány (Horváth József);

Oroszáza (Bikádi Antal), Ókanizsa (Lovász Márton);

Pécs (Egri Béla), Poroszló (Malatinszky György);

Ráckove (Palugay Móric);

Sárvár (Huszár Károly), Siklós (gróf Benyovszky Móric), Szászrégen (Urmanczy Nándor), Szeged II. ker. (Kelemen Béla), Székelyudvarhely város (Valentisk Ferenc), Székeshérvár (báró Mansdorff Géza), Szikszó (Csermák Ernő), Szu (Szalay László), Szilágysomlyó (Barabás Béla), Szobránc (Csuha István);

Tiszalök (Papp Zoltán);

Vác (Preszly Elemér);

Zalaegerszeg (gróf Bathányi Pál), Zalaszentgrótn (Eitner Zsigmond), Zenta (Ferbégh Károly), Zsambokret (Szurcsányi György).

Baj a véderő körül.

Az osztrákok obstrukciója.

Holnap dönt a magyar főrendiház.

Ugy látszik, hogy a mit ez az eszeveszett Tisza Pista a legnagyobb törvénytenséggel törvényt akart tenni, a véderőjavaslatokat: hamarosan szétpattanó buborék válik belőlük.

Az osztrákok gerincesebbek lesznek, mint a cudar magyar mungók s nem engedik törvényé válni e hirhedt javaslatokat.

A mitől az osztrák kormány körök rettegetek, az már is bekövetkezett. — A Reichsrat leghevesebb ellenzéki pártjai, a ruthének kijelentették, hogy obstrukciójukat a véderőreformra kiterjesztik s hogy kijelentéseknek kellő erélyt adjanak, obstrukciójukat már tegnap a bizottságban meg is kezdték.

Az osztrák Reichsrath véderőbizottsága tegnap délelőtt kezdte meg a véderőjavaslatok tárgyalását. Először Okuniewski ruthén képviselő szólott a véderőjavaslatokhoz. A képviselő tíz órától délután három óráig beszélt egyfolytában. Utána néhány rövidebb lélekzetű szövegek következtek, majd Lemitzky obstruált délutáni öt órától este tízig. Ekkor következett a legveszedemesebb obstruáló: Bacsinszky, szintén ruthén képviselő. Részint németül, részint ruthénul az egész éjjel beszélt. Reggel 5 kor és fél 8 kor 10—10 percnyi szünetet kapott. Ma déli 12 órakor is még beszélt, már ekkor 14 óra hossza óta. Sőt még délután 4 órakor is beszélt.

Mig az osztrákok így, addig vajjon mi lesz holnap a magyar főrendiházban? Ammuniák között vajjon utat tör-e a hazafias és becsületes érzés?

KIADÓ LAKÁS.

Hajnal utcai házamnál egy két szobából és előszobából álló, különlevő butorozott udvari lakás bérbé kiadó és bármikor elfoglalható.

Dr. Kiss Pál.

Tilos a Kossuth-nóta — Makón.

De az oláh nóta járja.

Csakis a mai helyzetbe illő, de még itt is vérgé s felháborító esetről értesülünk. Nem is eset, hanem esetek ezek, melyek e héten történtek meg Makó városának, ennek a szinmagyar városnak két nyilvános helyén.

Nem kevesebbről van szó, mint egyfelől arról, hogy Makó városának elsőrendű néven ismert cigánybandája nem meri elhuzni egyik kávéházban a Kossuth-nótát az — alispán miatt; más felől pedig a másik kávéházban tüntetőleg huzatja Janku Ávrám nótáit egy — városi tisztviselő.

Részletes tudósításunk a következő ezekről a botrányos dolgokról:

A hét egyik délutánján kisebb asztaltársaság ült be a „Korzó“ kávéház udvarára. A társaság huzamosabb ideig beszélgetéssel s ivással csendesen töltötte az időt. A társaságban volt a többek közt az egyik városi tisztviselő is, akiről mindenki tudja Makón, hogy — görög katolikus vallású.

Estefelé járt már az idő, mikorra a kis társaság már magasabba szállott a kedve. Cigánybanda telepedett meg a kis asztal körül és csakhamar a társaságbeli ifjak hangosan követelték a bandától — oláh nótákat. És a cigányok huzták, huzták sokáig huzták egyik oláhnótát a másik oláh nóta után. Cigányok és vendégek egyformán lelkesültek és kurjongattak az oláh-nóták zajos ütemén. Mindaddig tartott ez a szívbéli multság, amíg csak az a helyiség udvarán levő társadalmi egyesületből ki nem ment az üzenet a cigányokhoz azzal, hogy — jó lesz már felhagyni az oláh nótázással való tüntetéssel. Akkor aztán elhallgattak a cigányok és — vendégeik is.

A másik eset az Otthonban történt meg. Rövidebb, de szintén jellemző. Egyik makói uri ember most valamelyik estén letelepedett a kávéház pamlagára. Jó kedve kerekedvén, magához intette Puresi Károlyt, a Puresi-féle zenekar vezetőjét s magyaros hangulatában parancsolta a cigánynak, hogy huzza el neki a — Kossuth-nótát.

A cigány, az uri ember legnagyobb csodálkozására hirtelen megijedt és huzódolni kezdett.

Az uri ember nagyon kíváncsi lévén e huzódózásra, megkérdezte a cigánytól, hogy miért nem akarja elhuzni a Kossuth-nótát.

— Nem tehetem, — mondja Puresi. — És miért nem?
— Nem merem, feleli a cigány.
— Hát miért nem mered?
— Azért, mert — itt van az alispán ur is!

Egy tiszt

aranylánc aranszivvel

elveszett. — A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt kiadóhivatalunkba juttatja.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Junius 15. Szomb Római katt. Jéz. sz. szive. Gör. kath. Jun. 1. Jusztin — Nap két 4 óra 3 perckor, nyugszik 7 óra 57 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Nyugatról terjeszkedő eső vagy zivatar várható hőszűréssel. Sargónyprognózis: Sok helyütt csapadék, zivatarok, hűvösebb. Délhőmérséklet: 21-4 Celsius.

— **Egyháztanács ülés.** A református egyháztanács folyó hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor, Nagy Károly lelkész elnöksége alatt ülést tart. Ezen az ülésen választják meg a belvárosi káplánt.

— **Madarak és fák napja.** A református iskolások a madarak és fák napját holnap, szombaton délelőtt tartják meg. Ezért a délelőtt 9 órakor tartandó évszázad istentisztelet után ki fognak vonulni a szabadba.

— **A kolera elleni vizsgálat.** Többször irtunk már a miniszternek arról a rendeletéről, melyet pár hónappal ezelőtt adott ki a kolera elleni védekezés tárgyában. A helybeli hatóság a rendeletnek megfelelőleg már egy ízben vizsgálatot tartott, mikor háztulajdonost bírságotlalt, de többet csak figyelmeztettek mulasztásaik jóvátevére. A rendőrség a jövő héten kezdi meg a második vizsgálatot, mikor a legkisebb mulasztást is szigorúan büntetik.

— **A gazdák panasza.** A gazdák körül igen sokan általánosan panaszkodnak az időjárás ellen. Többen már sokalják az esőt, mely eddigelé még csaknem minden nap esett. A bőséges eső sok helyen hol a tavasszal kelően nem legeltették meg a buzavetést, bujává tette azt nagyon és félnek, hogy megdől. Panaszkodnak továbbá a gazdák még azért is, mert a sok eső kárt tesz a most folyó szénakaszálásban.

— **Tűz.** Ma délelőtt tűz ütött ki városunkban. Leégett Joó Péter gazdálkodónak egy istállója. A kár 500 korona, mely biztosításból megtérül.

— **Vizes tejek.** Egy időben gondja volt a hatóságnak arra, hogy a tejáru a lehetőleg lelkiismeretességgel ellenőrizze. Ujabb időben megszűnt a buzgalom. A tejárusok vakmerősége ezen arányban megnövekedett. A piacon ismét sűrűn árusítják a vizes tejeiket. Lapunkhoz is számos panasz érkezett már azért, mert a tejjel visszaélnék. csaknem vizet árulnak tej helyett. Nagyon óhajtandó volna vizsgálat és a szigorú büntetés a hamisítók ellen.

— **Kuruzsló cigányasszonyok.** Kuruzsló cigányasszonyok mindig voltak és mindig lesznek. Ezeknek kiirtására nem elég a rendőrség szigorú eljárása. Kiirtásuknak biztos szere csak a teljes felvilágosodottság volna. Ez azonban vajha valósul meg valaha. Mind ezeket azért mondjuk el, mert egy panaszos levél alapján értesültünk arról, hogy két vidéki cigányasszony most sorra járja Makón azokat a házakat, melyről tudják, hogy a férfi nincs otthon és az asszonyoknak kártyát vetnek és kuruzsolnak. Felhívjuk rájuk a rendőrség figyelmét.

— **Elveszett az ötidik kerék.** Gajdi Pál szegény fuvaros ember, kinek a Porond-utcán van egy kis háza és

abból él, mit két lovával, kocsijával keres. Gajdi nem nagyon régen egy új kocsikereket készített azért, ha kocsijának egyik kereke netalán eltörnék, munkájában feltartóztatva ne legyen. Ezt az új kocsikereket éjjel ismeretlen tettes ellopta padlásáról, A tettest nyomozza a rendőrség.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Esik a buza ára.

A budapesti gabonátörszén napok óta tartó áresés erősen érezhető volt már Makóvárosának előző, de különösen mai heltpiacán. A multkori heltpiacon 10-20 fillér áresés volt nálunk tapasztalható, ma ismét ugyanannyi. Különös jelenség volt ma, hogy a szokottnál nagyobb mennyiségű buza került a piacra. Ezt a körülményt annak tulajdonítják a kereskedők, hogy a termelők között igen sokan voltak olyanok, kik meglevő készletükkel magasabb árak elérésére spekuláltak. Most pedig, hogy a buza ára rohamosan esni kezd, igyekeznek áruikon mielőbb tudadni. És ez helyes is, mert a terméskülátások már csaknem bizonyossá teszik a folyton tartó áresést.

A mai piacra, mint az imént mondtunk, elég szép mennyiségű buza került. Különösen a közelfekvő községek voltak erősen képviselve. A nagy kínálattal szemben azonban igen gyenge volt a kereslet. A kereskedők meglehetősen tartózkodtak a vételtől, így a felhozott mennyiség egy kis része nem kelt el. Az elkelt mennyiségnek métermázsája 20 korona 70 fillér, 20 korona 80 fillér volt.

A kukorica az áresés tekintetében nyomon követi a buzát. Ebből ugyan csak igen kis mennyiség került a piacra és métermázsája ma már csak 18 korona 60 fillér. Tehát 40 fillérral volt olcsóbb mint az előző piacon.

Nagy piaca ma is csak a zöldségnek és baromfinak volt nálunk. Különösen sok volt a baromfi, melyet most is igen magas áron vásároltak össze részint helybeli, részint vidéki baromfi kereskedők külföldi szállításra.

Ugyanigy volt a zöldség féle is. Ebből is nagy mennyiségű saláta, retek és zöld hagyma került elszállításra.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban

Wagner a
Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb.
Fényképesárjegyzék ingyen

SZÍNHÁZ.

A szobalány.

A francia bohózatoknak egyik legjobbika: a „Szobalány“ került ma este színre. A darabban a legkülönfélébb helyzetek, komikus fordulatok egymást váltják fel. Mindezeknek megjátszása művészi tehetséget, igazi színészi rutint igényel. E kellékeknek felelt meg első sorban Thuryné Csige Böske, ki a címszerepben mutatott be tökéletes alakítást igazi művész tehetséget. Óriási része van az előadás sikerében Nagy Dezsőnek Ujj Kálmánnak és Thury Elemérnek.

* A kis dobos. Szombaton megy utolsó bérlétszünetben a berlini és bécsi színpadok ezidei sláger operettjének, „A kis dobos“-nak bemutatója főbb szerepekben Peterdy, Földes, Tarnay, Ujj Kálmán és Nagy Dezsővel.

Biztosítom

hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórárt akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

művészi és ékszerész üzletét
MAKÓN, Főter. Az Otthon-kávéház mellett.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (87)
Két fiatal szív szomorú végzete.
MÁSODIK RÉSZ.
I.

Amily mértékben távoztunk az ifjuságtól, egy csodás délibáb közelebb hozza hozzánk az egykori benyomásokat, melyek megőrzik agyunkban frissességüket, színezetüket és illatukat, mint a csak tegnap metszett rózsák. És az idő mégis repül és mi vele megyünk.

Serraval Jean is mélabusan gondolta el Párisban a Luxemburg-kekre néző dolgozó szobájában e dolgokat egy szép júliusi reggel, amint egy pörösömő iratait rendezgette, melyeket a törvényszékre kellett magával vinnie.

Tizenkét év mult el ama nyári este óta, mikor Trangy brutálisan bezárta Jean mögött az ajtót Toronban s mikor a fiatal ember visszatért Charvinenba megalázva vigasztalanul, görnyedve a bánat terhe alatt, hogy meggondolatlan-ságával megrontotta a Simone és a saját maga életét.

Sok minden történt e tizenkét éves időszak alatt, sok és nagy

átalakulások mentek végbe külső-jén is belsejében is, s mindemellett az emlékek és a lelkifurdalások megtartották élénkségüket.
(Folyt. köv).

Nyersolaj szivógáz diesel MOTOROKI
benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.
Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.
147 VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, V. Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

a Dr. G. Schmidt
Fülszűrés és tisztításra való

Fülszűrés
gyorsan és fájdalommentesen gyógyítja az orr- és fülgyógyászati betegségeket, a fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is. Egyedül kapható üveg 4444
TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész
Budapest, Király-utca 12

Teljes
szikvizgyári
berendezéseket

szikvizgépeket, és az összes hozzávalókat legjobban szállítanak.
szilikonokat min. szállítanak.

Dr. Wágner és Társai
Egyesült Gyárak Részvénytársaság
Budapest, IX. Tinódy-utca 3. sz.
Legnagyobb gyár a szakmában.

Tessék L. sz. árjegyzékünket kérni és ismertetést egybe gyártási ágazatainkról.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott
Kakukfű keserű háziszser
(elix. form. old.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirást, hasmenést és egyéb gyomorirást. Hirtelen rosszullét és itazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.
Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnyi kevesebb nem küldetik.
Óvatosan az utazatóktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elti x.fimar flo védjegy rajta van.

Tubarózsa-krém és -kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényését legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadási gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen **ÁRTALMATLAN** úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidéken egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerterében
 MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszani az eredeti „Eufon“ tölcsernékülű becsélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer király“
 nál BUDAPEST, József-körút 15-1.
 Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Nyomdász-tanulók
 felvétetnek lapunk nyomdájában.

NŐI FELÖLTÖK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóbból, bársonyból és selyem-plüssből

0 0 Bébő- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. 0 0 Mérték szerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek! Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és tűzővédő, paplan lepedő!

Csersemő kelengyék Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pique paplanok. Női blúzok a legizaléscsobbki vitelben.

1171) Szőrmeárúk, boák, muffok a leggyorsabbított a legfinomabb kivitelig. Legújabb divatu

női- és leánykaftapok! Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkaftapok állandóan raktáron. Diszítések és alakítások a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az Otthon kávéház mellett)

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis **Wagner „Hangszer-Király“** országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztunk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.
 A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbetetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legkételetesebben megfelelő „Johnston“ kévekötoáratógép, fűkaszálo gereblye és elsőrendű manillaszineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
 Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
 293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály
 férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.